

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

183. An absolutio excommunicationis valeat, si dicat Absolvo te, non addendo ab excommunicatione, vel suspensione? Et quid, si absolutio detur invito, vel detur non petenti, ut fieri solet in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

§. 1. **N**on esse necessarium exprimere nomen censuræ, quæ datur absolutio, ita ut talis sit valida, docet Vgolinus de cens. lib. 1. c. 23 quia ambiguitas illius verbi, *absolvo*, determinatur sufficienter per intentionem absolventis, & contra verò Sylvester per. *absolutio* 2. §. *Quantum est*, docet non valere talem absolutionem eo quod verbum, *absolvo*, ad diversa significanda trahi potest, scilicet ad peccata, & ad penas, nec sufficienter determinatur per solam intentionem, quia illa determinatio deberet esse sensibilis. Respondeo talem viam tenendam esse, quod si a peccato absolutionem determinetur censura, tunc ut absolutio valida sit, non est opus eam exprimere, sed satis est dicere. Ego te absolvo, quia ratione petitionis sufficienter determinatur intentio, & significatio illius verbi, *Absolvo*: sicut propter eandem rationem in sacramento Pœnitentiæ satis est dicere, *Ego te absolvo*, i nulla facta mentione peccatorum ut docet D. Thom. 3. part. q. 84. art. 1. Si verò absolutio à censura detur invito, quod fieri posse dicemus infra, vel de- absolutio inf. in Ref. 189. & inferius in tr. 8. Ref. 18. cursum ad med. ver. Y. cōtra su voluntat. & in tom. 3. tr. 2. ex doctrina Ref. 82. Nec sūdam ēca. breviter à lin. 21.

2. Notandum est tamen hic obiter, per se loquendo, non esse necessarium explicare causam, ob quam quis incurrit censuram, potest tamen esse necessarium, quando quis esset ligatus pluribus censuris, & solum ab una absolveretur, tunc enim aliquo modo vel expresse, vel implicite ex circumstantiis debet constare, de qua censura absoluitur. An vero sit necessarium, ut absolutio per verba, vel per scriptum proferatur, dico validam esse absolutionem per verba, vel per scripturam; difficultas verò est de aliis signis, seu actionibus, & quidem sermo potest esse vel de summo Pontifice vel de inferioribus Prælati, & de his Doctores docent nihil efficere, nisi verbis, aut scriptura absolvant, & colligunt ex Clement. ult. de sent. excomm. quod revera pendet ex jure positivo. Si verò de Pontifice sit sermo, certum esse debet, qualibet alia actione id posse facere, ut docuit P. Suar. supra. Ex dictis intelligitur de essentia hujus formæ absolvendi ab excommunicatione solum esse ea verba, quæ sensum hujus absolutionis exprimunt. Solet verò à DD. inferri hæc forma: Absolvo te à vinculo excommunicationis, ob talem causam, & restituo te Sacramentis Ecclesiæ & communioni fidelium, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Sed ex dictis patet non omnia hæc verba esse de essentia formæ. Vide Turrianum & Cornejo locis citatis, quibus adde Sayrum libro 2. c. 21. n. 2.

RESOL. CLXXXIV.

An sit peccatum mortale relinquere caeremonias in absolutione excommunicationis?
Et in quo sensu intelligatur iuramentum, quod exigitur ab excommunicato? Ex part. 5. tract. 9. Ref. 23.

§. 1. **R**espondeo negativè, secluso contemptu & scandalo, & ita ex Suarez docet Tannerus tom. 4. disp. 6. q. 10. dub. 6. num. 124. Turrianus de cens. lib. 2. disp. 24. dub. 3. Avila part. 2. cap. 7. disp. 3. dub. 2. & Villalobos

Sup. hoc in to. 1. ex laia doctrina Ref. 5. §. Dico paulò post initium, à vers. Confirmatur, quia si quis.

Sup. hoc an in licita talis absolutio inf. in Ref. 189. & inferius in tr. 8. Ref. 18. cursum ad med. ver. Y. cōtra su voluntat. & in tom. 3. tr. 2. ex doctrina Ref. 82. Nec sūdam ēca. breviter à lin. 21.

approbatus ab Ordinario possit absolvere ab excommunicatione minori? Prima opinio negat, quia excommunicatio minor est pena à iudice inflictæ, ergo requirit jurisdictionem contentiosam in absolvente, quam non habet simplex Sacerdos. Ita Tannerus tom. 4. disp. 6. q. 8. n. 6. Cornejo in 3. part. tract. 1. de excomm. disp. 11. dub. ult. Coninch. disp. 14. dub. 17. n. 265. Valquez & Avila. Secunda opinio affirmat, maxime quando sic excommunicatus non habet peccatum mortale. Ita Felinus, Tabiena, Armilla, Navarr. & Tolerus. Vnde non definam hic apponere verba Ioannis de la Cruz in direct. conf. part. 2. de excomm. notat. 1. ubi sic ait: Sententia, quod omnis Sacerdos potest absolvere ab ista excommunicatione, est satis probabilis, ut videtur colligi ex D. Thom. in addit. quest. 24. art. 1. ubi ait: Qui potest absolvere à peccato participationis, potest absolvere à minori excommunicatione, sed peccatum participationis solet esse veniale à quo quisvis Sacerdos absoluit. Ergo, & sic quijuxta istam sententiam absoluit, non incurrit excommunicationem Clementinæ Religiosi, de privileg. contra Religiosos non expositos absolventes ab excommunicatione. Ita Sylvester ver. excommunicatio 7. Tabiena ver. excommunicatio 5. & Manuel Rodriguez in quest. regularibus, tom. 1. q. 6. art. 1. Maxime, quia nomine excommunicationis intelligitur absolute excommunicatio maior, juxta cap. si quem, de sent. excomm. Ita Ioan. de la Cruz. vide etiam Philippum de la Cruz de Confess. tract. 2. §. 1. Sed quidquid sit de hoc, ego teneo cum Hurtado ubi supra, diff. 2. num. 10. excommunicationem minorem incurram ob peccatum veniale, etiam posse absolvi à simplici Sacerdote, quamvis sic excommunicatus habeat peccatum mortale, ut judicant Tabiena & Armilla, cum ille possit absolvere à peccato, ob quod fuit incurfa; sicut etiam proprius Sacerdos & Confessarius ordinarius possunt ab illa absolvere, quamvis sic excommunicatus habeat alia peccata mortalia reservata, à quibus non possunt absolvere, ex eo quod quantum est ex se, possunt absolvere, verè à peccato, ob quod fuit incurfa excommunicatio. Immo posse absolvi à quolibet simplici Sacerdote, quamvis sit incurfa ob peccatum mortale, judicat Felinus & Armilla, quod non est omnino à ratione alienum, quia cum excommunicatio minor non exigat ad sui incursionem peccatum mortale, non videtur exigere absolventem potentem absolvere ab eo peccato mortali. Ita Hurtado.

4. Notandum est hic obiter cum Cornejo ubi supra, quod ex delegatione non solum simplex Sacerdos, sed etiam Diaconus, aut quilibet alius Clericus potest à minori excommunicatione absolvere. Nota etiam cum Præposito loco citato, & aliis * electionem passivam ejus, qui est irritus excommunicatione minori non esse irritam, sed irritandam; & si excommunicatus excommunicatione minori celebret, vel recipiat aliquod Sacramentum, non incurrit irregularitatem, vel maiorem excommunicationem. Ita Villalobos in summa tom. 1. tract. 17. difficult. 3. n. 2. & alij.

RESOL. CLXXXIII.

An absolutio excommunicationis valeat, si dicar: Absolvo te, non addendo, ab excommunicatione, vel suspensione?
Et quid, si absolutio detur invito, vel detur non petenti, ut fieri solet in confessione ante absolutionem sacramentalem à peccatis, etiam quando pœnitens nihil cogitat de absolutione à censuris?
Et in §. ultimo huius Resolutionis aliqua alia valde notanda discutuntur pro absolutione excommunicatio-